ΛΑΪΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΗΣ ΜΟΙΡΑΣ ΤΑ ΠΡΟΣΤΑΓΜΑΤΑ

(Παραμῦθι τοῦ 'Αϊδινίου τῆς Μικρᾶς 'Ασίας)

Μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρὸ κι' ἕνα παληὸ ζαμάνι ζοῦσε μιὰ Βασίλισσα ποὺ ὁ ἄντρας της ἔλειπε στὸν πόλεμο. Τὸν καιρὸ ἐκεῖνο γέννησε καὶ τὸ πρῶτο της παιδί, χωρὶς νἄχῃ κανέναν νὰ τὴν διαφεντέψῃ.

'Εκεῖ ποὺ ἦταν στενοχωρημένη νὰ καὶ περνᾶνε τρεῖς μοῖρες κάτω ἀπὸ τὸ παλάτι. 'Η βασίλισσα τὶς φώναξε ἀπάνω νὰ μοιράνουν τὸ παιδί της, ποὺ ἦταν ἕνα χαριτωμένα κοριτσάκι, ἕνα ἀγγελοῦδι ὀχτὼ μονάχα ἡμερῶν.

Σὰν ἡ Μοῖρες ἤρθανε ἀπάνω, ἄρχισε ἡ μιὰ νὰ λέῃ :

— Σὰν γίνῃ 18 χρονῶν, θὰ πέσῃ μέσα στὴ φωτιά.

'Η δεύτερη ἄρχισε κι' αὐτὴ τὰ ξόρκια της καὶ εἶπε :

— Σὰν γίνῃ 28 ἐτῶν θὰ τὴ πετροβολήσουνε μὲ κλούβια αὐγά.

Καὶ ἡ τρίτη :

— Ὅταν θὰ γίνῃ 20 χρονῶν καὶ μιᾶς ἡμέρας, θὰ νοιώσῃ τὴ μεγαλείτερη εὐτυχία ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκείνη, ὡς τό τέλος τῆς ζωῆς της.

'Η βασίλισσα, σὰν τἄκουσε αὐτὰ στεναχωρέθηκε. ἔπεσε καὶ πέθανε !

Πέρασε καιρός... 'Η κόρη πλησίαζε νὰ φθάσῃ στὰ 18 κι' ἀκόμα δὲν εἶχε βγεῖ ὄξω ἀπὸ τὸ παλάτι. Ὅλο τὸ βασίλειο ἤξερε ὅτι εἶχε βασιλοπούλα, μὰ κανεὶς δὲν ἤξερε τὶ εἴδους ἤτανε...Στὸ μεταξὺ εἶχε γυρίσει κι' ὁ πατέρας της ἀπὸ τὸν πόλεμο νικητὴς καὶ ὁ λαὸς ἀπάνω στὴ χαρά του, ζήτησε ἀπὸ τὸ βασιλιᾶ, γιὰ χάρι, νὰ δῇ τὴν βασιλοπούλα.

'Ο πατέρας της τὴν παρεκάλεσε τότε θερμὰ νὰ παρουσιασῃ μὰ αὐτὴ δὲ δεχότανε. Τέλος τοῦ εἶπε ὅτι θὰ ἔβγαινε στὸ μπαλκόνι, μὰ ὅταν θὰ νύχτωνε.

Ὅταν νύχτωσε, ὁ λαὸς ποὺ μαζεύτηκε κάτω ἀπ' τὸ παλάτι, ἄναψε μεγάλες φωτιὲς γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ δῇ ἔτσι τὴ βασιλοπούλα.

Ὅταν ὅμως ἐκείνη βγῆκε στὸ μπαλκόνι, ταράχτηκε φαίνεται, παραπάτησε κι' ἔπεσε κάτω, ἀκριβῶς ἀπάνω σὲ μιὰ θεόρατη φωτιά. 'Εκείνη ὅμως τὴ στιγμή, ἕνας χρυσὸς ἀετὸς ὥρμησε μέσα στὴ φωτιά, τὴν ἄρπαξε κι' ἔφυγε. 'Αλλά, μέσα στὴ φασαρία καὶ τὸ ντοβαγοῦρι, ὅπου ἔγινε, κανένας δὲν εἶδε τὸν ἀετό ! Ὅλοι νόμισαν ὅτι ἡ βασιλοπούλα εἶχε γίνει στάχτη !

'Ο ἀετὸς φτερούγησε, ὥσπου ἔφθασε σ' ἕνα ἄλλο βασίλειο καὶ τὴν ἀφῆκε στὸ μπαλκόνι ἑνὸς γαλάζιου παλατιοῦ.

Σὲ κάποια ὥρα, ἡ ὑπηρέτριες, ποὺ βγῆκαν νὰ ποτίσουν τὰ λουλούδια, εἶδαν τὴ βασιλοπούλα καὶ παραξενεύτηκαν. 'Η ὡραία κόρη κοιμόταν βαθειά, γιατὶ ἦταν ἀποκαμωμένη ἀπ' τὴ κούρασι.

Τρέχουν ἀμέσως καὶ τὸ λένε στὴ βασίλισσά τους.

'Εκείνη πῆγε καὶ ἁπαλὰ-ἁπαλὰ τὴ ξύπνησε. Τὴ πῆρε μέσα, τὴν περιποιήθηκε καὶ τὴν ἔκαμε καμαριέρα της.

'Η βασίλισσα αὐτὴ εἶχεν ἕνα γυιό, ποὺ ἔλειπε σὲ πολὺ μακρυνὸ κυνῆγι.

Πλησίαζαν ὅμως τὰ γενέθλια τοῦ γυιοῦ της, κ' ἡ βασίλισσα εἶπε στὴ νέα της καμαριέρα, νὰ τῆς κάνῃ ἕνα ἐργόχειρο κεντητό, γιὰ νὰ τὸ δωρήσῃ στὸ γυιό της, ὅταν θὰ γύριζε.

'Η νέα παράγγειλε καὶ τῆς φέραν ὅ,τι τῆς χρειαζότανε γιὰ τὸ κέντημα καὶ κλείστηκε σὲ μιὰ κάμαρα γιὰ ν' ἀρχίσῃ τὴ δουλειά.

Ὅταν ἔφτασε ἡ μέρα ποὺ ἡ νέα θὰ παρέδιδε τὸ κέντημα, ἡ βασίλισσα φώναξε ὅλες τὶς μεγάλες κυρίες τοῦ τόπου γιὰ νὰ δοῦν τὸ ἐργόχειρο.

Μὰ μόλις ἄνοιξαν τὴν πόρτα τῆς κάμαρης εἶδαν τὴ νέα νὰ κρατῇ στὰ χέρια της γιὰ κέντημα, ἕνα πρόσωπο καὶ τιποτένιο ροῦχο, γεμᾶτο λεκέδες καὶ μπαλώματα καὶ χονδροβελονιές.

'Η βασίλισσα, ἅμα τὸ εἶδε αὐτό, ἄναψε καὶ κώρωσε ἀπὸ τὸ θυμό της κι' ἀποφάσισε νὰ τιμωρήσῃ τὴ νέα βαρειά, καὶ νὰ τὴν ἐξευτελίσῃ σ' ὅλο τὸ λαό.

Παραγγέλει λοιπὸν σ' ὅλη τὴν πόλι, νἄχῃ ὁ κοθένας στὴ τσέπη του ἀπὸ ἕνα κλούβιο αὐγὸ κ' ὕστερα διέταξε ν' ἀνεβάσουν τὴ βασιλοπούλα 'σαὲν κολοβὸ γαϊδοῦρι καὶ νὰ τὴν γυρίσουν σ' ὅλη τὴν πολιτεία, γιὰ νὰ τὴν πετροβολήσουν μὲ τὰ κλούβια αὐγά, ὅπως κ' ἔγινε...

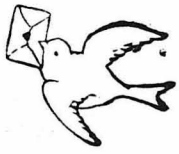

Τὸ ἄλλο τὸ πρωΐ, ἕνα χρυσὸ πουλὶ κάθησε στὸ παράθυρο τῆς βασίλισσας κι' ἄρχισε νὰ μιλάῃ μ' ἀνθρώπινη λαλιὰ καὶ νὰ τῆς λέῃ νὰ πάῃ νὰ δῇ τὸ κέντημα τώρα ποὺταν ἕτοιμο πειὰ κι' ὡραῖο πλουμισμένο...

Τρέχει ἡ βασίλισσα, μπαίνει στὴν κάμαρη ποὺ βρισκόταν πεταγμένο τὸ κουρέλι ποῦχε δεῖ τὴν ἄλλη φορά, κυττάζει καὶ θαμπώνουνε τὰ μάτια της !

Τὸ κουρέλι εἶχε γίνει ἄφαντο καὶ βρίσκοταν μπροστά της ἕνα ἐργόχειρο θαμπωτικό, ἀραχνένιο καὶ ροδοπλούμιστο, ποὺ ἄστραφτε ἀπὸ διαμάντια καὶ πριλάντια, ποὺ γυάλιζαν καὶ παίζανε τὰ χρώματα ἐπάνω του !..

Καὶ τί δὲν ἦταν κεντημένα ὀπάνω στὸ πανί ! 'Η θάλασσα μὲ τὰ ψάρια, ὁ οὐρανὸς μὲ τ' ἄστρα κι' ὁ κάμπος μὲ τὰ λούλουδα, λὲς καί...

ἀράχνες τὸ ὑφαίνανε
ἀχτίδες τὸ πλουμίζαν
λουλούδια τὸ χρωμάτιζαν
δροσοῦλες τὸ στολίζαν.

'Η βασίλισσα πῆγε τότε στὴν ἀδικημένη βασιλοπούλα καὶ τῆς ζήτησε συγχώρησι. Ἄξαφνα ὅμως ἄλλο θαῦμα ἔγινε. Εἶδε τὴ νέα νὰ μεταμορφώνεται, ν' ἀχτινοβολάῃ καὶ νὰ λάμπῃ, ὡσὰν τὰ κιτρινάδια τῶν αὐγῶν νὰ εἶχαν γίνει ἀπάνω της χρυσάφι καὶ τ' ἀσπράδια πέπλοι καὶ φορέματα ἀπὸ κρίνα καὶ λεμονάνθια κι' ἀγριάμπελες !...

— Ποιὰ εἶσαι σύ ! τῆς λέει τότε. Μὴν εἶσαι καμμιὰ μάγισσα ;

— Ὄχι, τῆς ἀπαντάει αὐτή. Εἶμαι μιὰ βασιλοπούλα μαγεμένη, καὶ τῆς διηγήθηκε τὴν ἱστορία της καὶ τὴν καταγωγή της. Τότε ἡ βασίλισσα τὴν πῆρε στὴν ἀγκαλιά της, τὴν πῆγε μέσα στὴ μεγάλη τοῦ θρόνου σάλα, καὶ τὴν ἔβαλε νὰ καθήσῃ δίπλα στὸ γυιό της,τὸ ὡραῖο βασιλόπουλο, ποῦχε γυρίσει ἀπ' τὸ κυνῆγι...

'Η βασιλοπούλα τότε τῆς διηγήθηκε πῶς τὴ μοίραναν ἡ μοῖρες, πῶς ἔπιασαν τὰ λόγια τους, πῶς ἔπεσε στὴ φωτιά, ὅπως εἶπε ἡ πρώτη, καὶ πῶς τὴ χτύπησαν μ' αὐγά, ὅπως εἶπε ἡ δεύτερη...

— Κ' ἡ τρίτη τί σοῦ εἶπε κόρη μου ; ρώτησε ἡ βασίλισσα.

— Μοῦπε πῶς ὅταν περάσω ἀπ' τὰ κακὰ αὐτὰ καὶ γίνω εἴκοσι χρονῶν καὶ μιᾶς ἡμέρας θὰ ζήσω εὐτυχισμένη !

— 'Αληθινὰ σοῦ εἶπε, κόρη μου. Καὶ γιὰ νὰ βγοῦν τὰ λόγια της ἀληθινὰ θὰ σοῦ δώσω τὸ γυιό μου ἄντρα σου !...

Σὲ λίγες μέρες ἔγιναν κ' οἱ γάμοι μὲ πομπὴ μεγάλη κ' ἡ βασιλοπούλα ἔζησε, στ' ἀλήθεια, εὐτυχισμένη σ' ὅλη της τὴ ζωή !..

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΩ ΑΝΑΤΟΛΗΝ

ΤΑ ΠΑΡΑΞΕΝΑ ΤΗΣ ΚΙΝΑΣ

Στὴν Κίνα, ὅταν τὰ παιδιὰ φθάσουν σὲ ἡλικία ἑνὸς ἔτους οἱ γονεῖς τους δίνουν μιὰ μεγάλη ἑορτὴ κατὸ τὴν ὁποία τοὺς ξυρίζουν τὸ κεφάλι ! Τὸ ξύρισμα αὐτὸ ἀντιπροσωπεύει στὴν Κίνα τὴν τελετὴ τοῦ βαπτίσματος. Εὐθὺς μετὰ τὸ ξύρισμα δίνουν στὸ παιδὶ ἕνα ὄνομα, τὸ ὁποῖο δὲν εἶνε κυρίως ὄνομα ἀλλά... ἀριθμός ! Τὸ ὀνομάζουν ὁ ***Πρῶτος*** ἂν εἶνε ὁ πρωτότοκος, ὁ ***Δεύτερος*** ἂν εἶνε δευτερότοκος, καὶ οὕτω καθεξῆς.

Ὅταν γίνῃ ἓξ ἐτῶν τὸ παιδί, τὸ στέλνουν στὸ σχολεῖο καὶ συγχρόνως τοῦ δίνουν ἕνα ἀκόμη ὄνομα ἁρμονικό, ὅπως λόγου χάριν: Ὁ ***ἀξιογέννητος***,ὁ ***καλλίγραφος***,ἡ ***ἐλπὶ ποὺ θὰ ὡριμάσῃ***, κτλ.

Ὅταν τὸ παιδὶ μεγαλώσῃ κι' ἀποφασίσει νὰ παντρευθῇ, τὴν ἡμέρα τοῦ γάμου του οἱ γονεῖς του τοῦ δίνουν ἕνα τρίτο ὄνομα.

Ὅταν διοριστεῖ ὑπάλληλος, ἀδιάφορο ἂν δημόσιος ἢ ἰδιωτικός, ὁ Κινέζος πέρνει ἕνα τέταρτο ὄνομα. Ἂν μάλιστα γίνῃ ἔμπορος πέρνει καὶ πέμπτο ὄνομα !...

Τέλος, ὅταν ἔλθῃ ἡ ἡμέρα τοῦ θανάτου του οἱ οἰκεῖοι του τοῦ δίνουν ἕνα ἕκτο καὶ τελευταῖο ὄνομα.

Γιὰ τὰ κορίτσια πάλι ἰσχύει ἄλλη μέθοδος. Ὅταν γίνουν ἑνὸς ἔτους τοὺς δίνουν ἕνα ὄνομα ὅπως λόγου χάριν ***«Πολύτιμη πέτρα»***, ***«Ἀδελφοῦλα»***, κ.τ.λ. ποὺ τὸ διατηροῦν ὡς στὴν ἡμέρα τοῦ γάμου των,ὁπότε πέρνουν ἄλλο, ὅπως λόγου χάριν ***«Λουλοῦδι τῆς Γιασεμιᾶς»***, ***«Ἀσημένιο Φεγγάρι»***,***«Γλυκὺ ἄρωμα»***κλπ.

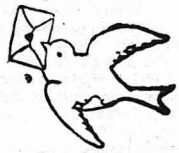

Σημειωτέον ὅτι οἱ Κινέζοι δὲν ἐκτιμοῦν καθόλου τὰ θηλυκὰ παιδιά τους καὶ θεωροῦν συμφορὰ τὴ γέννηση κοριτσιῶν.